

ЖАНГЫЧЫЛЫК

Гитчеликтеринден юйретедиле

Нальчики Косовас өтпн ораманды эрте айнууу «Солнышко» деген асык оынганы алай көп болмайды. Республикада бу бирчиинде. Бери сабийлерин келтирген ата-ананы педагогу юйретуи ишини өк кээсо бла көрөгөн ону барды. Аны юйсеткен педагог Екатерина Дромошона бла уышк этенбиш.

Екатерина Юрьевна, былай ара ачылганын ата-аналардан көбле биле да болмаза? Аны юйсеткен айтынуу «Солнышко» арасы быыл февраль айдан бери ишлен баштаганда. Алимле айтканга көре, сабийни мыынсы, ол санда оом этуде сынауу, 70 проценте юч жылына дери кыралдады. Сабийери гитче заманларын оокну аны-ныларын сойгөн ата-аналарга уа алыкча алай институт жеруде. Аны себепли былай ара керек болганын юйсеткен жаш ана Карина Курашинованы башламчылыгы муну кыуарга оом эттиргенди.

Мураты уа кыалайды «Солнышкону»? Баш мураты - хар жаны бла да тынгылы айнган адамны юйретуидо. Сабий, анасндан айырылып, садикте барганы, тенгилерине кыошуптаны аны психикасына хатасы жетмезча дерле бардырабыз. Аны селешююн, эсин, аксылын, гитче моторикасын айнытуу жаны бла ишешибди. Аланы терт-айтылжылыктай шолгога баргыра кыралдыбы.

Сабийни сизге неча жылдан башлап келтиргени болууду? Бир жылдан башлап алты жыллары толганын айтабыз бери. Аланы жыл санларына көре кыуамла кыуаладыкча: бир жылдан жыл бла жарымга дери, жыл бла жарымдан эки жылга дери, экиден очте дери.

Анда онананы бла уяражениланы алганбыз. Дагыда «Сабийлик» деген шолгога дери бил берген программаны хайрылабыз. Интернеттен да көп зат алабыз.

Арада ишлер ючюн, кыалай билим керекте? Арада эки педагог, эки музыка ишчи, инглиз тили, устазы эм психолог ишешидиле. Ала билим билили, уллу усталжылары болган специалистиле. Психолог психология диагностиканы бардырады. Дагыда арада айтынуу жаны бла тенгилеринден арада кылабыз сабийле бла шырача кабинет ачарга деген муратыбыз да барды.

Ишигизде кыалай методиканы хайрыланасы? Көбюссон Мария Монтессори методикасы бла ишешибди.

МИСИРЛАН Лейла. Сураты автор алганды.

Юч-аытылжылыкты бла комплекс халда дерле бардырабыз. Кыуамлада 6-шар-8-шер сабийден көп болмайды. Аны хайрындан педагогу хар сабийге энци се бурурга ону бады. Дерлеригизни юйсеткен айтынуу эди, кыалай бирге бардырабыз алааны? Кызычыкча, жашчыкча бла ата-аналары бла келешиде, ала дерле барганды заманы бирге турардыла. Мында хар кыуамну энци дерси болды. Сөз ючюн, биржилжы сабийни гитче эм уллу моторикаларын, сенсорикагына көре фахмуларын да айнтабыз. Арада миллет төсөөлөгө юйретген студия ишешиди. Экижыллык сабийле оом халда инглиз тилде сөлөшүргө юйренип башлабыдыла. Юч-жыллык хайрла бла шагърей этебиз, жазарга юйретебиз. Бийжыкча эки-оч дер болды, ол сабийни жаш санына көре 1-2 сагат барды.

Кыошак Билим Бериу

Экспонатланы кеси кыоллары бла этгендиле

Элбрус районда кыошак билим бериуи «Сабийлени баш жаш адамланы чыгармачылыкларын айнытууну арасы» уюргендисины бөлүмлеринден биринде - «Метор» клубна - сейрилик музей-көрмөнү иштендирди бир талай жыл болды. Анда учуу аппаратланы модельлери, кружокук жюргөнгө кеслери этген затла, аладан сора да, сабийлени тинтуй ишлери, сурат материалла, сауыгала, дагыда көп башка экспонатла жайкырылгандыла.

Бек алгач бөкөрчю зат жарашдырырга актын этген эдик, - дейди клубну «таматасы Валентина Георгиевна Иванова». Торло-торло жылда ишюген педагоглары бла ара жюргөнгө не суратларын жыйган эдик, юйден кесибиз саклаган, бир кезинде сабийле кеслери кыолды бла этген затла кыошак биз. Аладан көлпери, кертиси бла да, сейрилик эдиле: кружокучла, ала бла республиканы эм битеуроссей эришүүлөгө кытышып, ахшы жетишимле болтургуну самолётланы бла ракетанын модельлери. Аладан сабийлени тукумлары бла атлары жазылгычла.

Музей-көрмөн болган зат бир неча бөлүмгө ююлшнгенди. Аланы хар биринде да ол негда бу кружокук экспонатлары көрүшөдү депиле - асылмасы ракеталаны бла самолётланы алыкча да көбюсө ишлетиле жаргаан модельлердиле, аладан сора да, кемелени бла машинанын модельлери. Италганда техника чыгармачылыктын халкыла аралы көрмөчюндө болган модельде да бардыла. Экинчи стэндде сабийле «Келер заманга атлам», «Кавказны жаш тинтүүлери» деген эм кыштылму-техника конкурслагы башкы ишмери салынылдыла. Космонавткагы бла космонавтлагы атаган мюшю да жарашдырылганы.

Музей-көрмөн жангы экспонатла бла дайым байкыдырылганлай турдады. Хар окуу жылы акырында клубда конкурс бардырылады эмда көп иги ишлени сай-

лап аладыла. Алары стэндлөгө саладыла, ол а кружокучлагы этилген сауыга болары - махта. Бизин музейбиз уллу магнаны тутары, - дегенди Валентина Георгиевна. - Энди бизге кружокучла сабийлени алыу көп да тынч көр болганды. Окуу жылы башында ачык жылкени конлери бардырабыз, сабийлени бла ала аны ата-аналарын эконатла бла шагърей этебиз. Сабийле кеслерины кыоллары бла не зат этерге болтугун көредиле, бизни жетишимлерибизни юйсеткен биледиле, алай бла ала аны техника чыгармачылыкты сейрилерди бери. Клубга ююрюп юйрениуу алагы көп хайыр бери, ол угай да, кашууга уу-төккө деп окуна айтырга болууду. Орта шолгону бошагыны, ары ююрюк кружокучланы арасында арта анда кеслери юйрениген затлагы жуугуучу көр болган бийик окуу юйерге киргенле да бардыла.

Клуб Турынауюну билим берген уюргендилери бла кыаты байлалмыкча тохташдырган-

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Publication details including contact information for the editorial office, phone numbers, and address. Includes sections for 'Баш редактору орубсары КЪОНАКЪЛАНЫ ХАСАН' and 'РЕДАКЦИОННЫ АДРЕС:'.

Спорт эм туризм министрство хорлаганды

Къабарты-Малкъарны министрстволары бла ведомстволары ишчилерини спартакиадыны итоллары чыгарылганды. Команда эсепте алчы жерле Спорт эм туризм, Экономиканы айнытуу эм сатыу-алуу, Урунууу эм социальный айнытуу министрстволары орналгандыла.

Билардада баскетболда кыарыларын сынаганды. Бытыр КъМР-ни Спорт эм туризм министрство, көп жылдан бери унутулуп турган ахшы төрени жагыртып, республиканы жамуатынын арасында спартакиада бардырып башлаганды. Министрстволаны бла ведомстволары ишчилерини адыларын сора да, быыл спорт эришюле федеральный служба, банканы бла фонданы, организацияланы бла предприя-

Сауулкыуу жашарга итнедиле

26-чы октябрьде Нальчикде «Юности России» спорт комплекседе аскерге чакырылжык жаш тейлени спартакиадады бардырылжыкыды. Анга битеу республикадан 150 жаш бла кыыз кыатышырыкчылды.

Билардада баскетболда кыарыларын сынаганды. Бытыр КъМР-ни Спорт эм туризм министрство, көп жылдан бери унутулуп турган ахшы төрени жагыртып, республиканы жамуатынын арасында спартакиада бардырып башлаганды. Министрстволаны бла ведомстволары ишчилерини адыларын сора да, быыл спорт эришюле федеральный служба, банканы бла фонданы, организацияланы бла предприя-

ЭРКИН ТУТУШУУ

Милицияны полковниги Руслан Кертиевни хурметини жораланып, Аргудан элде эркин тутушунда битеуроссей турнир бардырылганды. Анда кыарыларын 222 спорт сынагандыла. Шамал Кавказ кыныны гижелерири бла белгилени саям болганын хорлам ючюн сермешле кыаты

баргандыла. Къабарты-Малкъарны полковниги Руслан Кертиевни хурметини жораланып, Аргудан элде эркин тутушунда битеуроссей турнир бардырылганды. Анда кыарыларын 222 спорт сынагандыла. Шамал Кавказ кыныны гижелерири бла белгилени саям болганын хорлам ючюн сермешле кыаты

Закон

Ырыскы берилмей, көп иш жартылай кыалганды

КъМР-ни прокуратурасы право нызамга бузукулук этууден эм коррупциядан сакталуу жаны бла республикалыцеловой программага талуу сундай ахча бөлүү не халда болганын тинтгенди. Сөз ючюн, «2008-2010 жылдада КъМР-де право нызамга бузукулук этуден сакталууну, целовой программасына 2008-2010 жылдада республикалыц бюджетте көргөзтулгенича 5300 мнгм сом бөлүнгөнө керек эди да, жылы башындан бериле алгырга көрөк эдиле турмагыза кыошугу. Экинчи суктада уа процедураны этмиз. Бу торло башынуу 10-15 көр бардырыды.

КъМР-ни прокуратурасы право нызамга бузукулук этууден эм коррупциядан сакталуу жаны бла республикалыцеловой программага талуу сундай ахча бөлүү не халда болганын тинтгенди. Сөз ючюн, «2008-2010 жылдада КъМР-де право нызамга бузукулук этуден сакталууну, целовой программасына 2008-2010 жылдада республикалыц бюджетте көргөзтулгенича 5300 мнгм сом бөлүнгөнө керек эди да, жылы башындан бериле алгырга көрөк эдиле турмагыза кыошугу. Экинчи суктада уа процедураны этмиз. Бу торло башынуу 10-15 көр бардырыды.

Климаткыны кезиңиңизде болууду

Бу затта тиширула барысы да жолугадыла: баш ауруу, жууксуулук, терк ачылануу, кызын кызын эм климаткыны алдай асык башка «саугалары». Тиширууну алдай кыыйн кезуондо халын жөнгилендириуну халкы методу барды.

КъМР-ни прокуратурасы право нызамга бузукулук этууден эм коррупциядан сакталуу жаны бла республикалыцеловой программага талуу сундай ахча бөлүү не халда болганын тинтгенди. Сөз ючюн, «2008-2010 жылдада КъМР-де право нызамга бузукулук этуден сакталууну, целовой программасына 2008-2010 жылдада республикалыц бюджетте көргөзтулгенича 5300 мнгм сом бөлүнгөнө керек эди да, жылы башындан бериле алгырга көрөк эдиле турмагыза кыошугу. Экинчи суктада уа процедураны этмиз. Бу торло башынуу 10-15 көр бардырыды.

Оноучулагы кыаты эсгертилгенди

Чегем району прокуратурасы КъМР-ни Кудуретни сакталуу эдиле табыгатын хайрылануу жаны бла министрствоу бла бирге Чегем шахарда, ЭкинчиЧегем, Шалушка, Мирный, Янкой, Каменка, Личинская элде табыгатын кыруулануу юссонден законодателство кыалай толтурулганын тинткенди. Аны кезуондо ол элени Чегем шахарны администрацияларыны

башчылары табыгатын кыруулануу юссонден законодателствоу юссонден табыгатын хайрылануу жаны бла министрствоу бла бирге Чегем шахарда, ЭкинчиЧегем, Шалушка, Мирный, Янкой, Каменка, Личинская элде табыгатын кыруулануу юссонден законодателствоу кыалай толтурулганын тинткенди. Аны кезуондо ол элени Чегем шахарны администрацияларыны

Къара терезеле хаталыдыла

Быыл 11-чи октябрьде иргиде саят 8 бота БМВ-520 автомашинаны водителни, Дугубугей эдиле Бахсан аты орунуну бла Нальчик таба келе, 27-чи номерли юйюк кытында адамны башкыды. Ол жолдан өтүүнө жоруктарына бузукулук эткенди. Алайда жуурт жаралы болган адам, болжондуга бара, жолда өлгөнди.

Былуушулуш аутомашинаны къара терезелерини хатасындан болганды. Водитель адамны жолдан өтөп барганын алгач эдепселегенди. Кызына жууу келгенде уа, тормоздан басарга жетишпайганды. Алай бла водителерини тергилинден, жолда жоруюну жоруктарынын сан этмөгөндөн адам дуниядан кеткенди.

Publication details including contact information for the editorial office, phone numbers, and address. Includes sections for 'РЕДАКЦИОННЫ АДРЕС:' and 'ЗАТТИНДЕ ИШЕРИНИ ЧЫГАРГАЛА'.